

Inici

Butlletí EdL

Informa't de les nostres últimes notícies!

Correu electrònic *

La vostra adreça de correu electrònic

Subscriu-t'hi

Notícies

Modificacions de les bases.
Publicades 12/6/2020

[Subvencions per a despeses estructurals d'entitats afectades pel cessament de l'activitat cultural a causa de l'estat d'alarma amb motiu de la COVID 19](#)

Termini de sol·licitud: del 25 de maig al 30 d'octubre del 2020.

[Subvenció per a les despeses de funcionament d'empreses i entitats culturals durant la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19](#)

El termini per sol·licitar la subvenció és el 3 al 29 de juny del 2020, ambdós inclosos

Arxiu mensual

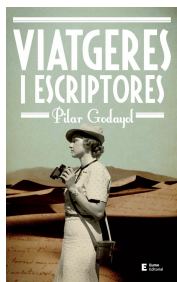
[juny 2020](#) (8)
[maig 2020](#) (13)
[abril 2020](#) (11)
[març 2020](#) (13)
[febrer 2020](#) (12)

(Pàgina 1)

»

De viatges, dones i documents

nuvibo - dv., 25/10/2019 - 11:53

Godayol, Pilar. *Viatgeres i escriptores: deu perfils*. Vic: Eumo, 2018. 238 p. (Capsa de Pandora; 14). ISBN 978-84-9766-642-8. 18 €.

La segona edició d'aquest recull de biografies de dones viatgeres que han escrit sobre els seus viatges ve precedida d'un preàmbol que arrodoneix perfectament el resultat de l'obra. Si la introducció de la primera edició (Eumo, 2011) posava l'accent en la idea que l'escriptura comença necessàriament per la vida («primer visqui, després escriu», és el consell que Mercè Rodoreda va rebre del director del diari *La Rambla*), en

la segona edició l'autora fa un vincle, crec que important, amb el feminisme i amb la necessitat de reescriure la història des d'una perspectiva no androcèntrica. Els dos elements (la vida i el viatge de les dones seleccionades, i la mirada de l'autora que les posa al descobert per formar part d'una història i genealogia femenines) donen un bon punt de partida per a la lectura d'aquestes històries de vida de 10 dones que van viure i van voler escriure sobre els seus viatges, que «van gosar».

Es tracta de 10 biografies que s'estenen des del segle XVII al segle XX, de dones procedents majoritàriament de la cultura anglosaxona (angleses i nord-americanes) i de classe aristocràtica i burgesa, i amb la presència de dues dones nostrades: Aurora Bertrana i Montserrat Roig. Una tria que possiblement ve condicionada en part per la conservació de l'obra, dels textos i dels arxius personals de les dones biografiades; una inclusió nacional que potser en el cas de la Roig és, al meu entendre, una mica forçada.

Certament, la coneixença prèvia d'una o altra dona pot fer més interessant la lectura de la història de vida i del relat del viatge, o poden ser més o menys altes les expectatives per llegir un o un altre capítol. En el meu cas, l'interès per conèixer la vida i periple viatger de Vita Sackville-West, gran amiga de la Virginia Woolf, m'atrapà des de l'inici; i la lectura del seu capítol va ser per mi una experiència deliciosa. Per contra, voler saber més de la gran Mary Wollstonecraft, justament un dels noms de la història del moviment feminista, va decebre una mica les meves expectatives. La lectura de la vida africana d'una gran desconeguda per mi, Mary Kingsley, m'ha obert l'interès per tornar a veure la pel·lícula de John Houston, *La reina d'Àfrica*, que es va inspirar en la nostra protagonista; i la crònica a la rereguarda francesa a la Primera Guerra Mundial d'Edith Wharton, han despertat el meu interès per llegir la seva *L'edat de la innocència* (Edicions 62, 2000), premi Pulitzer el 1921 (el primer que rebia una dona).

Com sol passar en el relat de vida d'una dona, la vida d'una posa al descobert l'existència d'una altra. M'ha agradat anar recuperant alguns d'aquests noms, com el de la intrèpida missionera escocesa Mary Slessor, en relació amb Mary Kingsley; la poeta Dorothy Wellesley, amiga de Vita, que va viatjar amb ella a Teheran; o la més coneguda, la tsarina Caterina la Gran, darrere la vida i viatges de la princesa Dàixkova.

L'escriptura del viatge, ja sigui en forma de diari o de memòries personals, i de manera especial a través de la correspondència, aporta dades interessants dels llocs, dels moments i de les seves gents. Les dones dels 10 capítols ens acosten a aspectes diversos de llocs més o menys llunyans (Egipte, Iran, Iraq, Turquia) o més exòtics (com en el cas de la Polinèsia d'Aurora Bertrana); però també de zones de la vella Europa, com la França de la Primera Guerra Mundial sota la ploma de la nord-americana Edith Wharton o les «terres feréstegues escandinaves» a través dels ulls de la Wollstonecraft.

Sovint les dones que viatgen i escriuen dels seus viatges s'interessen per aspectes relacionats amb les dones (des de la moda femenina a diferents corts europees, com descriu lady Wortley, a la vida de l'harem de l'oasi de Hail descrita per Gertrude Bell). D'altres vegades, són mirades que volen escapar-se de l'eurocentrisme, com l'intent de comprensió de la poligàmia a l'Àfrica que viu Mary Kingsley. Sovint també, darrere del viatge, descobrim l'acció d'aquestes dones (des de l'activisme proufugats, infants i

ISSN 2696-4201

Cerca en aquest blog

Traductor automàtic

Select Language

Matèries

[llibreries especialitzades](#)(25)
[llibreries](#)(87) [inauguració](#)(30)
[Gremi de Llibreters de Catalunya](#)(20) [Escola de Llibreria](#)(60) [Barcelona](#)(27)
[més etiquetes](#)

malalts de la Wharton, al paper de la Bell en la construcció de l'Iraq postcolonial).

Legint aquest llibre m'he preguntat pel tema de l'edició de l'obra, dels textos i escrits que conformen en realitat la seva matèria primera. Trobem en aquest sentit algunes informacions esparses de la vulnerabilitat d'aquesta documentació i del component d'atzar i de la voluntat dels destinataris de la correspondència o els hereus dels arxius personals a l'hora de conservar-los. Germanes, amants, marits, amigues... que han pogut, o no, conservar aquelles cartes o, és més, s'han pogut interessar per la seva edició. Per exemple, ens assabentem que les cartes que lady Mary Wortley Montagu va escriure des de Turquia les donà a un clergue, i aquest després les va vendre a un matrimoni... i, si bé la filla i el gendre les van voler fer desaparèixer «pel seu contingut escandalós», van ser finalment editades el 1763. No així el diari personal, que la filla va destruir «en un acte vandàlic abans de morir». O sabem que les cartes de Mary Wollstonecraft amb el pintor Henry Fuseli, foren destruïdes pel seu net «perquè eren poc decoroses»; en canvi, fou un dels fills de Vita Sackville-West qui edità entre els anys 1975 i 1980 els sis volums de cartes de la Virginia Woolf a la seva mare.

En una lectura on no falten descripcions acurades de llocs i gent, i on sovint les nostres biografiades es preocupen per la roba i els complements o la decoració i l'arquitectura, es troben a faltar fotografies d'aquestes dones viatgeres. Pilar Gudayol en fa referència algunes vegades: com el quadre de l'ambaixadora anglesa lady Wortley Montagu, avui a la National Portrait Gallery de Londres; o la fotografia de Mary Kingsley, a l'Arxiu de la Commonwealth de la Universitat de Cambridge. Confesso que he fet dues cerques, reeixides, a Google (!).

Lectura recomanada de totes totes. Per l'estil de l'autora i per les vides i periples d'altres 10 dones que deixa al descobert.

[Núria Jornet Benito](#)

Professora de la [Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals](#)

Twitter: <https://twitter.com/JornetNuria>

tipus document

[llibres](#)

[Butlletí](#)

[Alexandra-David Neel](#)

Marcel Albet Guinart (no verificat) - dt., 29/10/2019 - 15:59

Hola Núria, per si ho vols afegir a llista de viatgeres i escriptores

<http://www.elmuntanyenc.cat/del-caminar-iii-alexandra-david-neel/>

[Respon](#)

Afegeix un nou comentari

El vostre nom

Comment *

[Sobre els formats de text](#) ?

Les adreces web i de correu electrònic es transformen en enllaços automàticament.

Etiquetes HTML permeses: `<a href hreflang>` `` `` `<cite>` `<blockquote cite>` `<code>` `<ul type>` `<ol start type>` `` `<dl>` `<dt>` `<dd>`

Les línies i paràgrafs es trenquen automàticament.

Assumpte

[Desa](#)

[Preview](#)

[Afegeix un nou comentari](#)

RSS

Segueix-nos també a:

[Contacte](#)